

Zamach w Magdeburgu: wzmocnienie AfD i chadecji w kampanii wyborczej

Kamil Frymark

20 grudnia w stolicy Saksonii-Anhalt 50-letni Saudyjczyk wjechał samochodem w tłum na jarmarku świątecznym. W wyniku zamachu zginęło co najmniej pięć osób, a 200 zostało rannych, w tym 40 ciężko. Na miejsce tragedii przybyli kanclerz Olaf Scholz oraz lider opozycji i kandydat CDU/CSU na kanclerza Friedrich Merz. W pierwszych wystąpieniach zaapelowali o powściągliwość w wykorzystywaniu wydarzenia w kampanii wyborczej. 30 grudnia w sprawie ataku odbędzie się specjalne posiedzenie komisji spraw wewnętrznych Bundestagu, gdzie na pytania posłów odpowie szefowa MSW Nancy Faeser z SPD. Socjaldemokraci zamierzają wówczas wezwać do złożenia wyjaśnień minister spraw wewnętrznych Saksonii-Anhalt Tamarę Zieschang z CDU.

Niemieckie służby uznają zamach za nietypowy. Taleb A., psychoterapeuta legalnie przebywający w RFN od 2006 r., łączy cechy charakterystyczne zarówno dla islamistycznych zamachowców, jak i skrajnej prawicy. W swoich wypowiedziach deklaruje radykalny sprzeciw wobec islamu, oskarżając jednocześnie władze Niemiec o islamizację Europy. Opozycja, głównie AfD, stara się wykorzystać błędy służb do atakowania przeciwników w trakcie kampanii wyborczej.

Komentarz

- **Brak współpracy służb oraz lekceważenie przez nie zagrożenia po raz kolejny utrudniły zapobieżenie zamachowi terrorystycznemu w Niemczech.** Od 2010 r. w atakach terrorystycznych w RFN zginęło ok. 45 osób. Za każdym razem wskazywano na niedostateczną kooperację instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo jako na jedną z głównych przyczyn niepowodzeń w zapobieganiu takim aktom. Saudyjczyk przez lata zwracał uwagę władz (zarówno landowych, jak i federalnych), ale nigdy nie został uznany za poważne zagrożenie. W 2013 r. ukarano go grzywną za groźby pod adresem izby lekarskiej. W 2023 r. Federalny Urząd ds. Migrantów i Uchodźców (BAMF) przekazał służbom informacje o nim, a Federalny Urząd Kryminalny (BKA) wszczął wobec niego postępowanie (po sygnale z Arabii Saudyjskiej), lecz sprawę oceniono jako zbyt błahą. Wzmocnienie kompetencji służb, w tym umożliwienie gromadzenia i przetrzymywania danych teleinformatycznych (postulat CDU), oraz poprawa koordynacji działań pomiędzy nimi będą jednymi z postulatów podnoszonych w trwającej kampanii wyborczej. Zarazem w przyszłej kadencji parlament będzie się skłaniał do znaczącej korekty systemu bezpieczeństwa wewnętrznego RFN – w kierunku większej centralizacji.

- **Tragedia w Magdeburgu wzmocni AfD oraz CDU/CSU w kampanii wyborczej.** Pomimo wyrażanej przez sprawcę sympatii do AfD w odbiorze części społeczeństwa będzie dominowała narracja, że oto kolejny imigrant dokonał w kraju zamachu. W pierwszych reakcjach po wydarzeniu AfD (podobnie jak BSW) oskarżyła gabinet kanclerza Scholza o szereg zaniedbań w polityce bezpieczeństwa wewnętrznego. Zapowiedziała również demonstracje przeciwko polityce migracyjnej rządu. W Magdeburgu już w weekend (21–22 grudnia) odbyły się manifestacje grup antyimigracyjnych, w tym neonazistowskiej NPD (obecnie Heimat). Chadecja także ostro krytykuje rządzącą koalicję za brak reform w polityce bezpieczeństwa wewnętrznego po ostatnich zamachach, m.in. w Solingen w sierpniu br., oraz za zbyt liberalne podejście do kwestii migracji. CDU i CSU są postrzegane przez wyborców jako najbardziej kompetentne w sprawach bezpieczeństwa wewnętrznego. Temat ten, obok gospodarki, będzie dominował w debacie przed wyborami do Bundestagu 23 lutego, co dodatkowo wzmacnia pozycję chadecji.